

Διανοητική Αναπηρία (Intellectual Disability)

Τι είναι η διανοητική αναπηρία; (What is intellectual disability?)

Όταν ένα παιδί έχει σημαντική καθυστέρηση στην εκμάθηση και η καθυστέρηση αυτή επηρεάζει πολλούς τομείς ανάπτυξης ενός παιδιού (καθολική καθυστέρηση) και αναμένεται να συνεχιστεί για όλη τη ζωή, τότε οι ειδικοί που εργάζονται στον τομέα της υγείας αρχίζουν να μιλούν για ένα παιδί με διανοητική αναπηρία ή νοητική υστέρηση.

Ως διανοητική αναπηρία ορίζεται η «χαμηλή γενική διανοητική λειτουργία όπως μετράται με τη Βαθμολογία του Δείκτη Νοημοσύνης (IQ), πριν ένα παιδί γίνει 18 χρονών». Ένα άτομο με τέτοιο πρόβλημα είναι σημαντικά πίσω από τους συνομηλίκους του για την απόκτηση ακαδημαϊκής μάθησης και νέων δεξιοτήτων που απαιτούνται στην αντιμετώπιση της καθημερινότητας. Ο βαθμός αναπηρίας μπορεί να ποικίλει σημαντικά και χαρακτηρίζεται ως «ελαφριά, μέτρια, βαριά ή βαθιά». Σ' όλο τον κόσμο χρησιμοποιούνται διαφορετικές ορολογίες για τη διανοητική αναπηρία, για παράδειγμα στις ΗΠΑ οι ειδικοί που εργάζονται στον τομέα της υγείας μιλούν για ένα παιδί με νοητική υστέρηση.

Πώς γίνεται η διάγνωση ενός παιδιού με διανοητική αναπηρία; (How is a child diagnosed with intellectual disability?)

Τα παιδιά διαφέρουν σημαντικά στο ρυθμό ανάπτυξής τους. Αν έχετε ανησυχίες σχετικά με την ανάπτυξη του παιδιού σας, μιλήστε με τη νοσοκόμα σας πρόωρης παιδικής ηλικίας, το/τη δάσκαλο/α, τον οικογενειακό γιατρό ή παιδίατρο. Οι λόγοι για τους οποίους οι γονείς ή οι ειδικοί που εργάζονται στον τομέα της υγείας μπορούν να έχουν υποψίες για κάποια διανοητική αναπηρία περιλαμβάνουν το ιστορικό αναπτυξιακής καθυστέρησης ή ένα παιδί να αντιμετωπίζει συνεχείς μαθησιακές δυσκολίες στο σχολείο.

Για ένα παιδί να διαγνωστεί με διανοητική αναπηρία, θα απαιτηθεί κανονική αξιολόγηση, η οποία γίνεται από έναν ψυχολόγο ή ένα σχολικό σύμβουλο. Αυτή η αξιολόγηση περιλαμβάνει τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με ένα παιδί από τους γονείς του, από το κέντρο παιδικής φροντίδας ή το σχολείο, θεραπευτές και γιατρό, καθώς και από παρατήρηση και επικοινωνία με το παιδί. Η επίσημη εξέταση νοημοσύνης (IQ) μπορεί να περιλαμβάνει μια σειρά από πράξεις όπως ονομασία εικόνων, ολοκλήρωση παζλ και λύση προβλημάτων και απαντήσεις σε ερωτήσεις.

Τι μπορεί να γίνει για βοήθεια; (What can be done to help?)

Τα παιδιά με διανοητική αναπηρία, θα συνεχίσουν να μαθαίνουν και ν' αναπτύσσουν νέες δεξιότητες, αλλά με το δικό τους ρυθμό. Θα χρειάζονται συχνά περισσότερο χρόνο και πρακτική σε σχέση με άλλα παιδιά της ίδιας ηλικίας.

Μόλις γίνει η διάγνωση διανοητικής αναπηρίας, ένα παιδί μπορεί να λάβει πρόσθετη στήριξη στο σχολείο και στο σπίτι, για να βοηθηθεί να μάθει σύμφωνα με την καλύτερή τους δυνατότητα. Υπάρχουν πολλές επιλογές εκπαίδευσης, περιλαμβανόμενης της επιπλέον βοήθειας σε μια κανονική σχολική τάξη, σε μια ειδική μονάδα μέσα σε κανονικό σχολείο ή σε σχολείο ειδικά σχεδιασμένο για παιδιά με διανοητική αναπηρία. Οι λογοθεραπευτές, εργασιοθεραπευτές και ψυχολόγοι μπορούν να δώσουν επιπλέον στήριξη στο σχολείο ή στο σπίτι.

Όλα τα παιδιά με διανοητικές αναπηρίες είναι διαφορετικά - ορισμένα από αυτά θα χρειαστούν υποστήριξη για να ζήσουν ανεξάρτητη ζωή στην κοινότητα, άλλα θα ζήσουν ανεξάρτητη ζωή με ίσως μόνο κάποιες δυσκολίες στην ανάγνωση και γραφή. Το να έχει μια οικογένεια ένα παιδί που θα διαγνωστεί με διανοητική αναπηρία μπορεί να τη στεναχωρήσει, και μπορεί να πιστεύει ότι πρέπει να κάνει διαφορετικά μελλοντικά σχέδια.

Όλα τα παιδιά έχουν τα δικά τους δυνατά σημεία και αδυναμίες. Η δόμηση της αυτοεκτίμησης είναι σημαντική για την αυτοπεποίθηση εκμάθησης νέων δεξιοτήτων.

Τι προκαλεί τη διανοητική αναπηρία; (What causes intellectual disability?)

Υπάρχουν πολλές πιθανές αιτίες που τα παιδιά παρουσιάζουν διανοητική αναπηρία, αλλά τις περισσότερες φορές δε βρίσκεται η αιτία. Οι αιτίες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- γενετικές παθήσεις - όπως για παράδειγμα το σύνδρομο Down ή το σύνδρομο εύθραυστου Χ
- έναν τραυματισμό στο κεφάλι ή στον εγκέφαλο
- ορισμένοι τύποι λοιμώξεων, όπως μηνιγγίτιδα
- χρόνιες ασθένειες ή χρήση ναρκωτικών/ φάρμακων πριν από τη γέννηση του μωρού
- προβλήματα γύρω από τη στιγμή της γέννησης

Είναι σημαντικό όπως το παιδί σας να εξεταστεί διεξοδικά από τον οικογενειακό σας γιατρό ή τον παιδίατρο για να συζητηθούν πιθανά αίτια και άλλες σχετικές καταστάσεις.

Τι είδους στήριξη είναι διαθέσιμη; (What support is there?)

Υπάρχουν πολλές υπηρεσίες που μπορούν να παράσχουν υποστήριξη και πληροφορίες σε οικογένειες:

- Ο οικογενειακός σας γιατρός ή παιδίατρος.
- Το σχολείο/ σχολικός σύμβουλος

- Γήρανση, Αναπηρία και Οικιακή Φροντίδα [Ageing Disability and Home Care (ADHC)], www.adhc.nsw.gov.au
- Ο Σύνδεσμος Παιδιών με Αναπηρία NNO [Association for Children with a Disability (ACD NSW)] Τηλέφωνο – 1300 851 603. www.acdsw.org.au.
- Φροντιστές NNO (Carer's NSW) – Τηλέφωνο: 1800 242 636 www.carersnsw.asn.au
- Γραμμή Γονέων (Parent Line) – τηλέφωνο : 1300 1300 52, μια 24^{ωρη} υπηρεσία που λειτουργεί με πτυχιούχους σύμβουλους για γονείς παιδιών ηλικίας μεταξύ 0-18 χρόνων. Παρέχει συμβουλές ή πληροφορίες για κατάλληλες παραπεμπτικές υπηρεσίες.
- Στις τοπικές ομάδες υποστήριξης MyTime για γονείς και φροντιστές μικρών παιδιών με αναπηρία ή χρόνια ιατρική κατάσταση. www.mytime.net.au
- Στον Πολυπολιτισμικό Σύνδεσμο Συνηγορίας Αναπηρίας της NNO (Multicultural Disability Advocacy Association of NSW) Τηλέφωνο: 9891 6400.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

- Τα παιδιά με διανοητική αναπηρία διαφέρουν ως προς την ικανότητά τους εκμάθησης και μακροπρόθεσμες εκβάσεις. Άλλοι παράγοντες όπως η προσωπικότητα, η παρουσία άλλων αναπηριών και οι κοινωνική στήριξη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο κατά πόσο μπορεί να μάθει ένα παιδί.
- Όσο πιο νωρίτερα γίνει η διάγνωση ενός παιδιού ότι έχει διανοητική αναπηρία και τεθούν σε λειτουργία υποστηρικτικοί μηχανισμοί τόσο καλύτερη είναι η έκβαση για το παιδί.
- Είναι σημαντικό να εντοπισθούν προσωπικά δυνατά σημεία και να επικροτηθούν τα επιτεύγματα.
- Υπάρχουν πολλές υπηρεσίες που μπορούν να παράσχουν υποστήριξη σε άτομα με αναπηρίες και στις οικογένειές τους.

Η χρηματοδότηση για τη μετάφραση αυτού του ενημερωτικού δελτίου έγινε από το Έργο Συντονισμού Πρόωρης Παρέμβασης Παιδικής ηλικίας [Early Childhood Intervention Coordination Project (ECICP)]. Το ECICP αναγνωρίζει την άδεια για μετάφραση του παρόντος από το Δίκτυο του Νοσοκομείου Παίδων του Σύδνεϋ και από το Καλειδοσκόπιο (Kaleidoscop) και από το Δίκτυο Υγείας Παιδιών του Hunter.